

SOCIALISTISK ARBEJDERAVIS

- kampagneavis mod ulighed og racisme

[Nummer 369, 19. november 2018] [Støttepris 20 kr. Pris 10 kr.]

WWW.SOCIALISTER.DK

ET SYSTEM I KRISE: BANDITTER I HABITTER GÅR FRI MUSLIMER BLIVER SYNDEBUKKE

Krystalnatten markeret med lysfester imod hadsk hetz fra højre

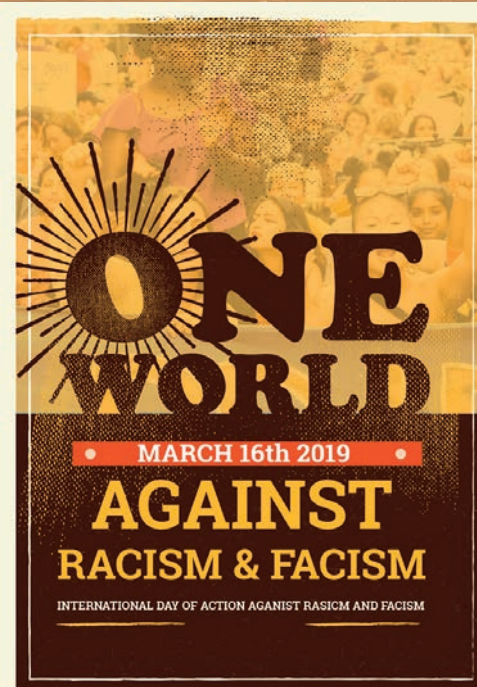
Side 6

"Grøn" kapitalisme - kun grøn, når der kan tjenes penge

Side 9

Derfor går finansverdens nålestribede amok i kriminelle aktiviteter

Side 4-5

NIDKÆR JAGT PÅ DE SMÅ FISK, MENS DE STORE GÅR FRI

Ressourcerne bruges på at jagte små millionbeløb, der i det store billede er peanuts.

Af Lars Henrik Carlskov

I forbindelse med de hyppige skandaler om overklassesvindler i form af bl.a. hvidvask, svindel med udbytteskat samt brug af skattely hører vi om manglende ressourcer hos staten til at forhindre disse forbrydelser. Men i virkeligheden er det ikke manglende ressourcer, men manglende vilje hos ledende politikere og embedsmænd, der er problemet.

Eks. blev der i januar måned indsat intet mindre end 130 ansatte fra Skat, Arbejdstilsynet,

Fødevarestyrelsen og politiet i en samlet aktion i Bazar Vest i Aarhus-bydelen Gellerup. Det skyldtes angiveligt mistanke om bl.a. socialt bedrageri og sort arbejde hos stedets mange små forretninger (hvis ejere og ansatte oftest har etnisk minoritetsbaggrund). Alle indgange blev spærret for at sikre, at ingen "forbrydere" undslap.

Men hvis du venter på, at der vil blive indsat en mindre hær på 130 ansatte fra forskellige statslige myndigheder i en samtidig aktion mod Danske Bank og resten af overklassens svindel for milliarder og atter milliarder af kroner, kommer du til at vente længe.

Unge kæmper for at bevare Falsetten i Faaborg

Falsetten har i årtier været det vigtigste værested for Faaborgs unge og det eneste sted i hele Faaborg-Midtfyn, som er 100% drevet af unge. Der samles underskrifter ind og inviteres til fest:

"Eventyret om falsetten fortsætter, og lige som vi var genopstået fra asken meldte en ny forhindring sig på banen.

Falsettens fremtid står i flammer, så kom og smid et glas vand på bålet, måske kan vi i

fællesskab slukke helvedesilden (og tørsten samtidigt!)) En anden ting er dog stensikkert, der kommer ild i til næste fest, er vores dansegulv. Vi har nemlig lækre kunstnere på programmet. - Så kom og tag en svingom på bordene inden det er for sent, vi byder på god stemning og billige bajere som altid".

Sådan lød invitationen til Falset-festen den 27. oktober. Så kampen fortsætter ligesom festerne.

HVOR MÅ VI SOVE I NAT?

Så er en hjemløs igen blevet ramt af zoneforbuddet. Denne gang er en Hus Forbi-sælger blevet smidt væk fra det område i København hvor han har arbejdet, opholdt sig og sovet de sidste mange år.

Det er reelt blevet forbudt at være hjemløs!

Man må gerne lægge sig til at sove på en bænk, men medbringer man ejendele, er det en lejr. Det udelukker en sovepose... Medbringer man mad, kaffe eller lign. er det en lejr. Det udelukker at man holder sig varm, mæt...

Men for hjemløse er der intet alternativ til gaden! Der er intet andet sted at gå hen, der mangler desperat herbergspladser! Når man udelukker hjemløse fra bestemte zoner, udelukker man dem fra deres liv og tilværelse. Man straffer dem for at mangle tag over hovedet.

Man kan ikke straffe sig ud af sociale problemer!

Afskaf zone-forbuddet nu!

/SAND - De hjemløses landsorganisation

Udenlandske chauffører har usle vilkår i Danmark

3F har afsløret en slumlejr i Padborg, hvor op mod 200 udenlandske chauffører bor på skift. De arbejder for transportselskabet Kurt Beier A/S til 15 kr i timen. De fleste chauffører kommer fra Filipinerne og er ansat i Kurt Beiers polske datterselskab, hvor det er lovligt at ansætte arbejdere uden for EU. Omkring 600.000 arbejdere uden for EU er ansat i polske selskaber. Mens afsløringen af slumlejren og de usle løn og arbejdsvilkår var rystende læsning i de fleste medier, kunne Kurt Beier A/S ikke se noget problem og transportminister, Ole Birk Eriksen, afviste at gøre noget. Siden har flere store virksomheder, bl.a. Arla, opsagt samarbejdet med Kurt Beier A/S. Det hollandske transportarbejderforbund FNV-VNB, der længe har holdt øje med Kurt Beier A/S, har nu meldt Kurt Beier A/S til Europol for menneskehandel, og tager sig af de chauffører, som er strandet i Holland. 3F i Danmark har startet en indsamling til

støtte for chaufførerne, som ikke længere vil arbejde for Kurt Beier A/S. Det har fået firmaet til at undskylde og tilbyde 5 kr mere i timen, hvis chaufførerne har afvist. Fagforeninger, som arbejder på tværs af grænserne, er svaret på grådige arbejdsgivere, som udnytter fattige arbejderes drøm om et bedre liv.

SAND. De hjemløses landsorganisation

Det mener vi

Skandaler i bankverdenen og det politiske system er hverdagskost både her i landet og i resten af verden. Nye skandaler og afsløringer venter lige om hjørnet. Intet er som før, bortset fra at det stadig er arbejderklassen, som betaler omkostningerne.

Som marxister har vi heldigvis et redskab til at forstå kapitalismen og alle de problemer, som opstår i kapitalismens kølvand. Her i 200 året for Marx' fødsel er marxismen stadig den metode, som gør det muligt at forstå, hvorfor bankverdenen er sølet ind i snyd og bedrag, hvorfor vi kun ser halve klimaløsninger, hvorfor den imperialistiske rivalisering fortsætter sammen med den voksende fattigdom og ulighed - samt endelig en forståelse af, hvordan undertrykkelse som f.eks. racisme og sexismen tjener som et splittelses-værktøj for magthaverne.

En avis for - og om - dem som kæmper

Som altid har Socialistisk Arbejderavis fokus på protester og modstand - organiseret fra neden af folk selv.

Der sker faktisk en del rundt omkring i det små. Unge i Faaborg kæmper for deres eget fristed. Hjemløse protesterer mod zonen. En aktionsgruppe i Odder forsvarer en lokal somalisk familie mod hjemsendelse. Bedsteforældre for Asyl kæmper børnenes sag i "Udrejsecenter" Sjælsmark. Netværk for demokrati og Velfærd holder konference om flygtningepolitikken og stiller 4 krav til en ny regering. 80-året for Krystalnatten blev markeret 9 steder i landet den 9. november. Almen Modstand grupper i flere byer organiserer mod "Ghettopakken", som smadrer gode, billige boliger og diskriminerer beboerne.

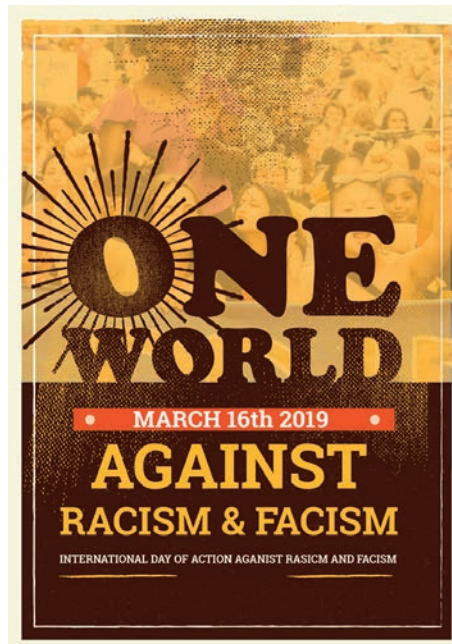
Der står seje aktivister bag, men der er stærkt brug for at samle og styrke modstanden. Ingen stærke politiske kræfter ønsker at påtage sig en organiserende og samlende rolle, desværre. Internationale Socialister prioriterer vores beskedne kræfter til at skabe enhed og samling i det antiracistiske arbejde. Det sker via de lokale netværk, som vi er med i. Fællesinitiativet mod Racisme og Diskrimination er nu skabt med tilslutning fra en del lokale netværk i landet.

Giv en hånd

Socialistisk Arbejderavis opfordrer sine læsere til at blive aktive i de eksisterende lokale netværk eller danne nye netværk, hvor man bor.

Lige så vigtigt er det at organisere sig politisk i en organisation, hvor man i fællesskab kan skabe og kæmpe for et alternativ til kapitalismen. Et godt sted at påbegynde dette arbejde er i "Internationale Socialister".

Foran os i 2019 ligger opgaven med at mobilisere til deltagelse i FN's internationale dag mod racisme og diskrimination i flest mulige byer i Danmark sammen med ligesindede i resten af verden.

Abonnér på Socialistisk Arbejderavis i 2019

Tegn abonnement på Socialistisk Arbejderavis trykte udgave og få den med posten.
Et årligt abonnement koster 150 kr.
Send besked til isu@socialister.dk med dit navn og din adresse.
Indbetal pengene via netbank på 5342-0357669.

UDGIVET af Internationale Socialister, ADRESSE: Internationale Socialister / ISU, Dronningensgade 34, 1420 KBH K KONTO Nr.: 5342-0357669
MAIL: saa@socialister.dk WEB: www.socialister.dk TRYK: OTM OPLAG: 500 stk.
ANSVARSHAVENDE REDAKTØR: Lene Junker Red. afsluttet den 18. november 2018 ISSN 1600-2687

Serie: De almindelige menneskers historie

Vi lærer om historien, menneskehedens historie, som de store mænds skæbnesvangre valg, men ikke om historien, som den så ud for de fleste almindelige mennesker. Denne artikelserie vil groft skitsere et andet blik på historien, hvor der er lagt hovedvægt på "historien for de mange".

Tredje del: De første store stater og de første klassekampe

Når man ser oldtidens store vidundere såsom pyramiderne i Egypten, de pyramide-lignende templer i Mesopotamien (det nuværende Irak) samt i Mellemerika, overvældes man af deres storhed. I oldtiden var det bygningsværker i gigant-skala.

Af Anders Bæk Simonsen

Pyramiden var et symbol, som viste kongens og dermed statens storhed og et samlingspunkt for de religiøse ceremonier, der bandt folket sammen i en fælles statsfortælling.

Over bredden og overflod

De første store civilisationer opstod med kornets udbredelse omkring de frugtbare områder langs de store floder som Nilen i Egypten, Eufrat og Tigris i det daværende Mesopotamien. Men også i Azteker-riget i Sydamerika og i Kina langs Yangtze-floden så man en lignende udvikling.

Kornet var en stabil næringskilde som med den fastboende livsform var ensbetydende med mere tryghed og dermed også et højere fødselstal. Befolkningstilvæksten betød, at der blev flere munde at mætte: Dette nødvendiggjorde en udvikling af landbruget. Her skete der det, at fordi floderne hvert år løb over deres bredder, begyndte man at udvikle vandingsteknikker, dæmninger, kanaler og andre metoder til at kontrollere naturen og udvide mængde af jord, man kunne dyrke.

At grave flere kilometer lange kanaler og bygge dæmninger krævede arbejdskraft, ingeniørkunst og håndværk samt overskud af korn til at brødføde alle de mange arbejdende. De vældige arbejder blev udført af bønder og håndværkere. Organiseringen af de store projekter skabte en opdeling i arbejdende bønder nederst, "sjakbajser" i midten og øverst embedsmænd, der skrev på lertavler og rapporterede til kongen.

Samfundene blev bystater, og ud af disse større infrastrukturelle projekter, blev byernes begyndende sociale klassedeling cementeret.

De første civilisationers gyldne periode

I perioden fra 5000 f. Kr. indtil 3000 f. Kr. så man en enorm teknologisk udvikling, der udover vandingsteknikker inkluderede ploven, seglet, brugen af dyr som "motor", hjul og vogne, opdagelsen af bronzelegeringen, og dermed muligheden for at støbe redskaber (og våben) på en ensartet måde.

Men i de efterfølgende 2000 år gik det teknologiske fremskridt i de store stater i stå.

Stilstand

Denne stilstand i udviklingen var udtryk for en dybere krise i disse samfund, hvor de teknologiske fremskridt ikke blev spredt ud, men kun forbeholdt samfundets førende klasser, hvilket betød at bønder nogle steder brugte redskaber

fra stenalderen snarere end bronzealderen som f.eks. stenknive.

Grundlæggende opstod krisen, fordi den herskende klasse brugte stadig flere ressourcer på at bygge større og flere templer samt sikre en dekadent livsstil - i stedet for at sikre fremskridt i landbruget for bønderne. - Jo større pyramider og templer, jo større magt til kongen - og jo mere guddommelige fremstod han. Det tillod kongen at blive mere egenrådig over for den lille uddannede klasse af skrivere, matematikere, ingeniører og statsastronomer. Den teknologiske udvikling blev nu holdt tilbage af disse, fordi de ikke ønskede at udfordre kongen og de etablerede dogmer. Den uddannede klasse blev fortalere for dogmer i stedet for fremskridt.

De første klassekampe

Modsætninger imellem de to hovedklasser, det herskende mindretal og det store flertal af bønder, førte til en række sociale revolutioner. Men vi ved meget lidt herom.

Dog har vi beretninger om, hvordan at folk fra de lavere klasser tager ejendomme og privilegier fra de øvre klasser og dræber deres arvinger i Egypten. Både i Mesopotamien omkring floderne Eufrat og Tigris i det nuværende Irak samt i Mellemamerika udviklede de sociale modsætninger sig til krig imellem det gamle religiøse præstestyre og en ny klasse af aristokrater fra hæren og bureaukratiet.

Rivaliseringen imellem de to forskellige grupper inden for den herskende klasse om statsmagten fik en dobbelt betydning: For det første betød det et endnu større lag, der udbyttede bønderne. For det andet betød det, at den meget monolitiske og egenrådige magt, centreret omkring de originale herskere, blev udfordret.

Ud af denne rivalisering vokser en gruppe af faglærte håndværkere frem: De opnåede særlige privilegier, men mødte fortsat undertrykkelse. Den første strejke vi kender til, finder således sted i Egypten den 14. november 1152 f. Kr. i Deir el-Medina blandt kong Ramses III's gravarbejdere, datidens mest velansete håndværkere, over spørgsmålet om sikring af fødevarer til arbejdsløsheden.

Men hverken håndværkerne eller den voksende gruppe af handelsmænd havde en størrelse og et program, der kunne svare igen på de herskendes underudvikling af landbruget. Hvorimod bønderne havde størrelsen, men ikke den nødvendige viden til at udvikle landbruget og vandingsteknikkerne. Dermed kunne samfundets stilstand fortsætte nogle tusinde år, ligegyldigt om undertrykkeren kom med en hær udefra eller var af en lokal kongeslæggt.

10-året efter den store finansielle nedsmeltning

Hvad skyldtes krisen?

10 år efter den såkaldte ”Finanskrise” skyldte hen over verden og ramte samtlige lande som en tsunami, er det vigtigt at identificere, hvad det var, der bragte os dertil, hvad konsekvenserne var (og er), og hvad fremtiden kan forventes at bringe.

Af Charlie Lywood

På overfladen kunne det se ud som om den finansielle ”melt down” i 2007/8 skyldes bankernes og de finansielle institutioners grådighed. Deres vanvittige udlånspolitik og efterfølgende halv- og hel-kriminelle aktivitet vækker forargelse og krav om regulering og kontrol. Men den finansielle sektor ikke er noget, der kan betragtes adskilt fra resten af den kapitalistiske økonomi.

Den finansielle sektors rolle

Den kapitalistiske produktion har brug for kreditter og lån. Den finansielle sektor står for denne service. Den ”smører” systemet. Penge i form af papirer, aktier, obligationer, gældsbeviser, derivater, diverse før-købsoptioner mv, repræsenterer den reale produktion i den virkelige økonomi. Når der sker en afkobling fra den virkelige økonomi bliver de papirer, som beskriver den, værdiløse.

Det er netop det, som er sket i perioden 1990-2007. Den globale likviditet (papirer) steg fra 150 % af verdens BNP i 1990 til 350 % i 2011. Men allerede efter ”oliekrisen” i midten af 70’erne fik finanskapitalen en større betydning for kapitalismen. De efterfølgende liberaliseringer af alle de reguleringer af banksektoren, som var opbygget efter Wall Street-kollapset i 1929 for at beskytte resten af den kapitalistiske økonomi, åbnede for en enorm global aktivitet i den finansielle sektor.

Det bliver dyrere at lave profit - profitratens fald

Årsagen var en faldende profitrate. Profitraten er det gennemsnitlige forhold

mellem investering og indtjening i den produktive sektor. Det bevirkede, at investeringer i produktionssektoren blev mere og mere urentable. I USA faldt profitraten fra 36 % i 1946 til 22 % i 1982. Lignende fald skete i de fleste avancerede kapitalistiske lande.

Globaliseringen af finanskapitalen fik større betydning og var med til at stimulere økonomier som Kina, Indien og andre nye økonomier. Store lån flød mellem landene og igennem de finansielle institutioner. Med digitaliseringen tog denne udvikling ekstra fart. Men det ændrer ikke grundlæggende ved de manglende indtjeningsmuligheder i den reale produktionssektor. Siden 1983 til i dag har profitraten ikke ligget over 27 %.

De tilbagevendende ”bobler” i økonomien

Globaliseringen af finanskapitalen forhindrede dog ikke, at der kom problemer med kredit-”bobler” i starten af 1990’erne. Først den japanske kredit-”boble”, som skar 20 % af det japanske BNP væk. Herefter kom dot.com-”boblen”, som betød et fald på 17 % af det globale BNP, da krisen brød ud i 2001. Og begge ”bobler” opstod, fordi den ”fiktive kapital” mistede forbindelsen til den reale produktion.

Det ville have sendte verden ind i en dyb økonomisk depression, hvis ikke den finansielle sektor havde postet milliarder i spekulative forretninger efter den ”milde” recession i 2001. Først og fremmest i forbrugsgoder og boliglån. Deraf ”boligboblen”. Uden den ville opsvinget frem til 2007 ikke have været muligt.

Investeringer i den reale økonomi blev der derimod meget lidt af. IMF skrev i en rapport dengang, at ”investerings-raten har været vigende i mere eller mindre alle industrilande.” Boblen byggede selvfølgelig på en illusion. Men alle stater elskede ”illusionen”, og Thor Pedersen, finansminister i Danmark, kunne i 2006

erklære, at det gik så godt i Danmark, at man kunne ”eje hele verden”. Overalt i verden troede politikere, at kapitalismens kriser var en saga blot.

Men de skulle blive klogere. Ned-enunder euforiens overflade faldt profitraterne. I USA faldt de fra 26% i 2005 til 23 % i 2007. Samtidige kunne man også se en klar nedgang i beskæftigelsen i årene op til ”kredit crashet” i 2007/8.

Kapitalismens udsathed

Når investeringer foretages i ”papirer” - bl.a. i lån/gæld, der sælges som finansielle produkter - og som mere og mere afkobles fra den reale økonomi - er det finansielle system udsat, når folk ikke længere kan betale deres gæld tilbage.

Finanskrisen blev meget dyrere for ofrene end almindeligt kendt

Af Charlie Lywood

- Hvert år siden Finanskrisen har Danmark tabt 200 milliarder i BNP (bruttonational-produkt). Det svarer til 347.500 kr. pr. indbygger over de ti år 2008-2017, eller 34.750 kr. pr. person pr. år.

- Dansk velstand ligger permanent 90 mia. kr. lavere, end hvis den ikke var blevet ramt af krisen.

- Mellem 2008 og 2013 faldt antallet af fuldtidsbeskæftigede med knap 200.000. Selvom antallet af beskæftigede er tilbage på 2008-niveau, så er beskæftigelsen målt i fuldtidsjob fortsat 2,5 pct. under niveauet fra 2008. Det skyldes en stigning i deltid-sjob.

- Ufaglærte, som arbejdede på en arbejdsplads, der blev nedlagt, havde et beskæftigelses-efterslæb på ca. 12 procentpoint det første efterfølgende år. Stadig otte år efter krisen eksisterer efterslæbet stadig og er på ca. 5 procentpoint.

- Krisens ofre halter stadig efter på lønnen. De personer, som mistede jobbet, fordi deres arbejdssted lukkede under krisen, har stadig i dag et stort efterslæb på lønnen. Faktisk ligger deres samlede lønindkomst siden krisen mere end 300.000 kr. lavere end lønindkomsten for dem, der ikke oplevede, at arbejdsstedet blev nedlagt under krisen.

- Siden krisen er der sket en stigning i absolut fattige (et-års fattige - regeringens fattigdomsgrænser) fra 125.000 i 2007 til 200.000 i 2017.

- Antal fattige plus antal i risiko for fattigdom er steget fra 325.000 – 475.000 i samme periode.

- De største indkomst-fremgange siden krisen er gået til de personer, som i forvejen har de højeste indkomster. De 10 procent rigeste har haft en indkomstfremgang på over 20 pct., mens de 10 procent fattigste har haft en indkomst tilbagegang.

Kilder:
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.
Henrik Herløv Lund (Uafhængig økonom)

Har kapitalismen løst sine problemer?

Det er der ikke noget, der tyder på. Staterne overalt i verden blev reddet fra et økonomisk kollaps ved at understøtte finanskapitalen under krisen for 10 år siden.

Af Charlie Lywood

Alternativet havde været et totalt sammenbrud i hele økonomien, da finanskapital og produktionskapital er afhængige af hinanden. Det var ikke kun fordi Danske Bank var ”too big to fail” at den danske stat reddede den i 2008. Hele Danmarks økonomi var på spil.

Men eftersom problemet med manglende rentabilitet i produktionssektoren består, er redningen af finanssektoren højst en kortsigtet løsning. Ja, en del af den urentable kapital blev udrenset, da mindre banker krakkede og mange firmaer fyrede folk, men slet ikke nok til at bane vejen for et nyt økonomisk opsving.

Investeringerne i produktionen er stadig kun lige akkurat tilstrækkelige til lige at vedligeholde produktionsapparatet. De fleste investeringer foretages i spekulative områder, f.eks. fast ejendom, som nu igen er på vej ind i en ”boble”. Eller også hen-

lægges ikke-investeret kapital i skattely og gemmes til bedre tider.

Det grundlæggende problem - profitraten - er ikke løst

Disse forhold afspejler at profitraten ikke har rettet sig efter 2007. Selv en bedring i USA's økonomi siden 2009 har ikke genvundet profitabiliteten. Profitabiliteten er et andet udtryk for den gennemsnitlige profitrate i produktionssektoren generelt. Mellem 2016 og 2017 er den faldet med 2 %. Siden 2014 er den faldet med omkring 7,5 % (gennemsnit af forskellige beregninger).

Kapitalismen halter videre som en zombie. Folk sparer op i stedet for at bruge penge, da der ikke er tiltro til, at systemet kan levere tryghed og stabilitet. Forbruget er 25% mindre end før krisen. De politiske konsekvenser af kapitalismens fortsatte krise er faren for krig, mere autoritære styreformer og en risiko for et totalt økonomisk kollaps, altså flere krige og eventuelt fascisme.

Det er op til alle, som ønsker dette vanvittige system ad Pommern til, at slutte sig sammen og kæmpe for et alternativ.

Århundredets kup var integreret i kapitalismen

Det har vakt opsigt, at et stort netværk af nogle af verdens største banker har været involveret i århundredets største tyveri, hvor mindst 410 mia. kr er blevet stjålet fra statskasserne i (indtil videre) 11 lande.

Af Jens Riis Bojsen, medlem af Internationale Socialister

Det er sket ved snyd med udbytteskat. Alene Danmark har mistet 12,7 mia. kr. på tyveriet.

Kun meget store finansielle institutioner har midlerne til disse såkaldte "cum-ex"-handler. De er udført af et netværk af internationale finansfolk og involverer en række af verdens allerstørste banker såsom Barclays, Merrill Lynch, JP Morgan, Morgan Stanley, BNP Paribas, Banco Santander, Macquarie Bank, HypoVereinsbank og Deutsche Bank.

Hvorfor gør de det?

Umiddelbart kunne man undre sig over, hvorfor så centrale dele af finanskapitalen angriber og som kræftsvulster med ufattelig grådighed æder af de stater, som jo spiller en nøglerolle for opretholdelsen af den kapitalisme, som pengeverdenen er helt afhængig af: Efter finanskrisen i 2008 spillede staterne med gigantiske redningsaktioner - historiens største - en nøglerolle for at redde en banksektor, som med spekulationsforretninger var kommet helt "ud på det dybe vand". Hvorfor ødelægge de stater, som opretholder hele den infrastruktur, som kapitalismen er fuldstændigt afhængig af?

Svaret er, at dette modsætningsfyldte paradoks - og dette vanvid - er en integreret del i kapitalismen.

Hovedmanden bag - Hanno Berger

Efter krisens udbrud i 1973 var kapitalens profitter ved traditionel erhvervsvirksomhed som industrier og rederier blevet så små, at kapitalen ønskede at finde helt nye indtægtsmuligheder:

Manden, der startede kasino-økonomien

Det gav i starten af 80'erne stødet til nyliberalismen, som pegede på helt nye muligheder for at tjene penge til kapitalen: Under USA's præsident Ronald Reagan i årtiet blev dette den herskende politik, hvis ideer snart blev spredt til store dele af verden. En helt central nøglefigur for "New Economy", som det blev kaldt fra 1983, var direktøren for verdens vigtigste nationalbank, USA's Federal Reserve, Alan Greenspan: Han blev ansat af Ronald Reagan, men forblev på posten meget længe efter, fra 1987 til 2006.

Alan Greenspan ønskede - og fik gennemført - en omfattende liberalisering af alle de bestemmelser, der hidtil havde skullet sørge for, at finanskapitalen havde "opført sig ordentligt" og ikke forvoldte kriser, der kunne skade den samlede kapitalisme. Senere skulle det vise sig, at Alan Greenspans liberaliser-

inger skulle blive en af hovedårsagerne til den Finanskrisen, som fulgte i 2008.

Alan Greenspan og de præsidenter, han tjente under, fik for det første gennemført, at så store pengemængder som politisk muligt blev flyttet fra det offentlige og over i den private sektor. Midlet hertil var dels store sociale nedskæringer, der især angreb de fattige, og dels store skattenedsættelser, især for de rigeste. Alan Greenspan anså ikke underskud på de offentlige budgetter som noget som helst problem, så længe der blev tjent penge i den private sektor, og det gik fint for den samlede kapitalisme.

Disse ideer bredte sig til store dele af verden. I Danmark forsøgte statsminister Poul Schlüter i 1980'erne at angribe velfærdsstaten, men blev delvist slået tilbage af den enorme bevægelse omkring påskestrejken, i 1990'erne lykkedes en S-ledet regering under Poul Nyrup at iværksætte omfattende privatiseringer af statslige selskaber. Men den første rigtige, fuldblods nyliberale statsminister var Anders Fogh-Rasmussen fra 2002 til 2011. Han fik gennemført store skattenedsættelser især for de rigeste, samt ophævet en masse kontroller af banksektoren - og ikke mindst ødelægge Skat. Det sidste var helt bevidst.

Den Danske Bank benyttede sig straks af de nye, langt friere muligheder til at opbygge en hidtil uset spekulationsforretning, der i 2008 gik galt og førte til, at banken var nogle få timer fra Danmarks største krak siden 1922. Hvis en så stor bank ville være kollapsede, ville det have kastet store dele af en danske

økonomi ud i sammebrud. Derfor måtte banken i sidste sekund i oktober 2008 reddes af Nationalbanken med en vældig redningspakke. Alt dette blev i 4 år holdt fuldstændigt hemmeligt for offentligheden.

Hellere affinde sig med risikoen for kriser ...

Indenfor kapitalen og ledende kredse er der to fløje: "Slapperne" anført af de nyliberale, som ønsker et maksimalt "erhvervsvenligt klima" - og "strammerne" (ny-keynesianerne), som ønsker kontrol med de spekulationsforretninger, der vil kunne skade den samlede kapitalisme, som vi så det under Finanskrisen fra 2008.

Fordi så stor en andel af den samlede kapital i dag tjener penge på spekulationshandel med valutaer og værdipapirer, har nyliberalismen som politik fået overtaget ved de fleste magthavere i verden.

På grund af "slapperne" (de nyliberale) indflydelse blev der med vilje ikke grebet ind mod udviklingen af bolig-"boblerne" i Europa og i USA op til Finanskrisen i 2008.

Derfor har skiftende regering-

er i Danmark siden Anders Fogh-Rasmussen tilladt, at Skat er blevet slået til pindebrænde og ikke har kunnet gribe ind overfor en svindler som Sanjay Shah, der i årene 2012 - 15 snød sig til 12,7 mia. kr. igennem svinde med udbytteskat (som blev den del af "Århundredets kup", som omfatter Danmark).

Bankerne er idag så afhængige af handel med penge og værdipapirer, at de ikke længere vil tillade restriktioner overfor stærkt risikofyldte spekulationsforretninger eller overfor direkte kriminelle aktiviteter som svinde med udbytteskat. Den Danske Banks hvidvasknings-skandale viser skruppelløsheden, som gennemsyrrer hele den

finansielle sektor: Således er det betegnende, at den nuværende formand for Finanstilsynet, David Lando, i 2008 sad i bestyrelsen for en Nykredit-fond, som Nordea har forsøgt at bruge til spekulere i udbetaling af schweizisk udbytteskat.

Mulighederne for at tjene penge ved traditionelle erhverv som industri er begrænsede, og derfor ser bankerne ingen andre muligheder for at tjene "en ekstra skilling" end ved at kaste sig ud i spekulation af værste slags suppleret med halv- og helkriminelle aktiviteter som hvidvask og svindel med udbytteskat. De bryder sig ikke om omfattende kontroller af den finansielle sektors virksomhed. De nyliberale kapitalister er tilhængere af minimal-stater, og i deres verden ser de ikke det store problem i, at de "mere kloge" franarrer 410 mia. kr. fra de "mindre kloge" europæiske stater. De ser altså ikke noget etisk problem i, at tømme statskassen og efterlade os med færre penge til velfærd.

Se den uhyre afslørende DR Dokumentar: "Mændene der plyndrede Europa" - find den på DR TV

Aktivister fra Attac i Tyskland demonstrerer imod Deutsche Bank

Krystalnatten markeret med lysfester imod hadsk hetz fra højre

Af Konni Nørlem

Aarhus
I Aarhus havde organisationen ”Aarhus for mangfoldighed” arrangeret demonstration under parolerne ”Aldrig mere en Krystalnat”, ”Nej til racisme, islamofobi og diskrimination” og ”Stop tvangsflytning af beboere i såkaldte ghettoer”.
Efter taler af bl.a Stine Ryø Mathiesen fra Venligboerne i Odder og Elsebeth Frederiksen fra Almen modstand i Aarhus var der fakkeltog gennem byen til Kvindemuseet. Her indledte Susi Meret, lektor ved Aalborg Universitet, et debatmøde om årsagerne til de højrepopulistiske og nationalistiske kræfters vækst.

Udrejsecenter Kærshovedgård
Også ved Udrejsecenter Kærshovedgård, som ligger i nærheden af Ikast, var der i år arrangeret krystalnatsarrangement.
Igennem den senere tid er der, anført af en artikelserie i BT, foregået en hetz mod de afviste asylansøgere på Udrejsecenter Kærshovedgård, og senest har den stærkt højreorienterede organisation SIAD bebudet, at den vil arrangere demonstrationer mod det, den kalder ”et hovedkvarter for kriminelle, en slags klubhus for tilløbende mordere, voldtægtsmænd og røveriske personer”.
For at imødegå denne hadske kampagne mod beboerne på centret, havde enkeltpersoner i anledning af Krystalnatten taget initiativ til ”Lysfest for humanisme, næstekærlighed og menneskerettigheder”. Med meget kort varsel deltog 70-80 mennesker i denne lysfest med fakler, fællessang og taler af den lokale provst og oplæsning af tale fra biskoppen fra Viborg, som ikke fysisk havde mulighed for at deltage i arrangementet. Også beboere fra Kærshovedgård medvirkede med taler og sange.

Fotos fra demonstrationen arrangeret af Aarhus For Mangfoldighed (TV) og fra lysfesten ved Kærshovedgård (TH)

“Ghettogether mod racisme” i København

Det anti-racistiske netværk, Mangfoldige Stemmer mod Racisme i København havde inviteret til mangfoldighedsfestival den 27. oktober i Tingbjerg. Det foregik i samarbejde med kampagnegruppen “Ghettogether - sammen mod ghettoudspillet”.

Af Lene Junker

Festivalen nød støtte og opbakning fra både faglige organisationer, antiracistiske grupper, politiske partier, lokale grupper i Tingbjerg og musikere. En del af dem deltog med bod og aktivister på dagen. Det viser mulighederne og potentialet for at bygge en stor, bred antiracistisk bevægelse ud af de mange forskellige deltagere, når man tager initiativet og rækker ud til andre.
Mangfoldige Stemmer mod Racisme havde lagt et stort arbejde i at organisere festivalen, og mindre i at nå længere ud til folk end Facebook. Men os, som var der, havde en fin dag med engagerede talere, dejlig musik, lækker mad, “ghettobanko” og networking.
Mangfoldige Stemmer mod Racisme er også med i Fællesinitiativet mod Racisme og Diskrimination, hvis næste fælles projekt er den internationale FN-dag mod racisme og diskrimination den 16. marts 2019, hvor nogle af deltagerne og støtterne til festivalen deltager endnu engang.

“Der er brug for, at Danmark påny tager udgangspunkt i menneskerettigheder”

Til aktionen for de afviste asylansøgere i Kærshovedgård op til Krystalnatten talte SAA med Anemone Samy, medinitiativtager til ”Lysfest for humanisme, næstekærlighed og menneskerettigheder”

Af Konni Nørlem

SAA: Hvad er baggrunden for initiativet med lysfester ved Kærshovedgård?
Anemone: ”I første omgang var det jo egentlig bare en ide om også at lave noget ved Kærshovedgård i anledning af Krystalnatten, som jo tager udgangspunkt i, at det, der skete dengang, ikke må ske igen, og af samme grund må vi arbejde for en antiracistisk politik i det her land. Beboerne på Kærshovedgård er jo virkelig en gruppe mennesker, der har det meget svært og senest er blevet udsat for en målrettet hetz fra blandt andet BT lige op til Krystalnatten.
Da vi så fik snakket om det i en initiativgruppe på seks personer, om hvordan grundlaget skulle være, så havde vi ønsket om, at Danmark igen skal være et samfund, hvor lovgivningen tager udgangspunkt i humanisme, næstekærlighed og menneskerettigheder. Det er noget vi synes, at der virkelig er brug for at gøre opmærksom på nu.”

SAA: Har I planer om at fortsætte dette initiativ?
Anemone: ”I første omgang havde vi egentlig ikke tænkt os mere end blot en enkelt markering i anledning af Krystalnatten. Vi havde ultrakort tid til at planlægge det og var lidt bange for, at vi bare selv ville stå der langt ude på landet, fordi der ingen offentlig transport er derud - men der dukkede faktisk 70-80 mennesker op, og der var en virkelig god stemning og allervigtigst, så var beboerne meget oplyftede over, at der er håb forude, fordi åbenbart ikke alle opfatter dem som morderiske voldtægtsmænd osv.. Så jo, vi

er nødt til at gøre det igen for at vise opbakning til beboerne på Kærshovedgård og ikke mindst efter, at SIAD har meldt ud, at de vil demonstrere hver anden uge, så er vi nødt til at komme igen, så SIAD ikke får lov til at stå uimodsagte.
Vi vil forsøge at stå der en gang om måneden og helst blive flere og flere.” **SAA: Hvad kan folk gøre, som ønsker at støtte dette initiativ?**
Anemone: ”Jeg vil jo anbefale, at man starter med at melde sig ind i FB-gruppen ”Lysfest for humanisme”, så man kan følge fremtidige arrangementer. Man kan byde ind med sin hjælp og se det program, der bliver lagt ud. Man kan også selv lave et opslag, hvis man f.eks. har mulighed for at arrangere en bus til Kærshovedgård eller har gode kontakter til sin fagforening eller bare selv vil komme.
Vi håber jo på sigt at få rigtig mange anbefalere af det her initiativ. Første gang lavede Viborgs biskop en tale, der blev læst op. Det var vi rigtig glade for, og det er ikke fordi, vi er en kristen gruppe, der ønsker at kristne hele forsamlingen. Men vi ønsker jo at komme bredt ud og vise, at dette initiativ har opbakning i den brede befolkning. Det her land består ikke kun af højredrejede ekstremister eller racister. Det består sådan set også af en hel masse almindelige mennesker, som mener, at et hvilket som helst menneske har ret til at blive behandlet menneskeligt.
En hvilken som helst tænkelig opbakning eller anbefaling fra folk eller deres bagland, det vil vi blive glade for. Og så er der jo det helt lavpraktiske. Det kan være, at man kan bage en kage og tage noget kaffe med. Eller det kan være, at man har et par varme støvler stående, som man kan tage med til Kærshovedgård og smide i genbrugscontaineren, så folk derude kan få noget varmt på fødderne.”

Næste Lysfest for humanisme, næstekærlighed og menneskerettigheder foregår ved Kærshovedgård d. 14. dec. Kl. 19-20.

Kampen for umenneskelige fængslinger af afviste asylansøgere nytter noget

SAA har talt med Lene Kjær, der oprettede i 2015 Nordic Refugee Rights Activists i samarbejde med norske Janne Løken, og siden har støttet og hjulpet afviste asylansøgere fra Danmark og Norge.

Af Lene Junker

Dette arbejde er blevet stadigt vanskeligere i takt med regeringens mange asylbremselove, oprettelsen af “udrejsecentre” i Kærshovedgård og Sjælsmark og “udlændingecenter” Ellebæk for frihedsberøvede asylansøgere.

SAA: Hvad er meningen med “udrejsecentrene”?
Lene: ”Udrejsecenter Sjælsmark” blev oprindeligt oprettet som midlertidigt center til mennesker, der grundet afslag på asyl i Danmark stod til snarlig hjemsendelse. Med regeringens stramme politik og Danmarks meget lave anerkendelsesprocenter på visse nationaliteter, blev der i 2016 behov for også at etablere Udrejsecenter Kærshovedgård. I dag bor der hovedsageligt børnefamilier i Sjælsmark og enlige afviste asylansøgere samt mennesker på tålt ophold på Kærshovedgård. For størsteparten af beboerne er der tale om mennesker, der ikke kan hjemsendes tvangsmæssigt og som nægter at udrejse frivilligt. Dette gør de, da de frygter for deres liv i hjemlandet! For en dels vedkommende er der endvidere tale om statsløse mennesker, der intet sted har at rejse hen, om så de ville. Regeringens mening med centrene er uden tvivl, at ophold der skal gøres så umenneskeligt og så utåleligt som muligt, således at de afviste selv forlader landet.

SAA: Hvad er formålet med udlændingecenter Ellebæk?
Lene: Først og fremmest vil jeg gerne understrege, at

betegnelsen “udlændingecenter” her er dybt misvisende. Der er tale om et decideret fængsel, hvor ikke-kriminelle mennesker er frihedsberøvede under langt værre forhold, end vi byder bandemedlemmer, mordere mm. i Danmark. De er frihedsberøvet under varetægtslignende forhold – en form for frihedsberøvelse, der er stærkt kritisabel. Udlændingelovens paragraf 36 stk. 6 er direkte i strid med internationale konventioner – der er her tale om, at man fængsler ikke-kriminelle afviste asylansøgere udelukkende med det formål, at motivere dem til frivillig hjemrejse. Disse motivationsfængslinger virker på ingen måde, men de nedbryder de mennesker, der udsættes for dette. I og med at de ikke kan tvangsudsendes, er der eksempler på mennesker, der har siddet frihedsberøvet op til 15 måneder under denne paragraf, før Højesteret krævede løsladelse. Øvrige indsatte er for det meste frihedsberøvet kortvarigt, indtil de kan udsendes. Det her er psykisk enormt belastende for alle indsatte, når en medfange afhentes, bankes gul og blå, iføres ble, hjelm og bæltefiksering og køres til lufthavnen. Der er ingen grænser for, hvad der foregår under de her deportationer.,

SAA: Hvor mange mennesker handler det om, og hvor er de flygtet fra?
Lene: På udrejsecentrene Sjælsmark og Kærshovedgård svinger antallet af beboere løbende. Mig bekendt er der pt. omkring 250 beboere på Kærshovedgård og omkring 300 beboere i Sjælsmark - hvoraf omkring 100 er børn. Iranere og irakere er stærkt repræsenteret på udrejsecentrene, men der er også bl.a. statsløse palæstinensere og statsløse fra Kuwait. Afghanere er stort set ikke at finde på udrejsecentrene, idet de ved, at de kan og vil blive tvangsdeporteret, hvis ikke de forlader Danmark øjeblikkeligt, når de har fået

afslag på asyl. I Ellebæk er der plads til 120 indsatte, men det vides ikke, hvor mange der pt. er indsat. Nye fængsles ustandseligt, imens andre udsendes. Der sidder både mænd og kvinder fængslet i Ellebæk.

SAA: Hvordan hjælper du og andre de afviste asylansøgere?
Lene: Der er rigtig mange, som hjælper på forskellig vis. Personligt er jeg af den holdning, at vi også skal protestere mod behandlingen af de her mennesker i Danmark, så vi får sat fokus på, hvor umenneskeligt og konventionsstridigt de rent faktisk behandles. Vi skal ikke kun rydde op efter regeringens umenneskeligheder. Selv er jeg mest fokuseret omkring enkeltsager fra Ellebæk, hvor jeg forsøger at klage mv. for at stoppe udsendelser. Derudover hjælper jeg dem, der forlader Danmark. Mange opnår ophold i andre EU lande. Derfor må vi aldrig opgive den kamp.

SAA: Hvilken forskel gør din og andres indsats?
Lene: Der er mange eksempler på genoptagelsessager, hvor afviste opnår asyl efter at have siddet længerevarende på udrejsecentre. Så den kamp skal selvfølgelig fortsætte, fordi det nytter.

SAA: Hvordan kan man støtte jeres arbejde?
Lene: Man kan melde sig ind i facebookgrupperne “Venligboerne støtter beboerne på udrejsecenter Sjælsmark” og “Venligboerne støtter beboerne på udrejsecenter Kærshovedgård” og følge deres arbejde. Desuden er der flere aktivistiske netværk rundt omkring, som løbende protesterer og aktionerer. Der er stort behov for, at langt flere støtter op om politisk at kræve anstændighed og menneskerettigheder i Danmark.

Mere end en Saudi PR-katastrofe

Artiklen er bragt i **Socialist Review** i november 2018.

Af Simon Assaf

Det brutale mord på Jamal Khashoggi, den saudiske dissident og kritiker af Mohammed bin Sultan (også kendt som MbS), har spoleret det billede, som den herskende saudiske prins havde forsøgt at skabe for sig selv som en “moderne leder”. Detaljerne om Khashoggis drab - han blev lokket ind i det saudiske konsulat i Tyrkiet og slagtet - lyder som manuskriptet fra en horrorfilm. MbS, den 33-årige de facto leder i Saudi-Arabien, blev hyldet som et eksempel på den nye generation af oplyste, vestligt uddannede fyrster. Siden han kom til magten i det olierige land, har han slået ned på noget af den overdrevne korruption, indskrænket det hadede moralske politis beføjelser og givet kvinder ret til at køre bil. Han har endda løftet forbuddet mod biografer og offentlige musikbegivenheder, noget der vandt ham mange beundrere i vesten. At han bestilte mordet på en liberal kritiker fra en af de førende saudiske familier, tydeliggør arrogancen i det saudiarabiske monarki og råddenskab i et kongerige, som støttes af vesten. Men mordet har konsekvenser, der er meget større end et beskadiget image. Siden USA's nederlag i Irak har Tyrkiet, Iran og Saudi-Arabien kappedes om at få mere indflydelse i regionen.

Saudi-Arabien, som finansierede kontrarevolutionen i Egypten, og er involveret i den ødelæggende krig mod Yemen, har gjort det til sin højeste prioritet at imødegå Irans voksende kontrol over Irak og Syrien samt at knuse Det Muslimske Broderskab, der af mange ses som oppositionen til de arabiske diktatorer. Som en del af denne strategi er saudierne kommet i konflikt med Tyrkiet, en regional allieret af den saudiske rival Qatar, som er Det Muslimske Broderskabs hovedsponsor. Da saudierne indledte en økonomisk blokade mod Qatar, modtog det lille, men meget rige kongerige, støtte fra tyrkiske tropper og dette har skabt en militær linje ved Qatars grænse med Saudi-Arabien. Den tyrkiske præsident Recep Erdogan har også brugt sine militære muskler til at stoppe Syrien, Rusland og Irans offensiv mod den sidste oprørske højborg i det nordlige Syrien, der nu er under ubegrænset tyrkisk beskyttelse. Denne trevejskamp har sat USA i en akavet position. Tyrkiet er medlem af NATO's militære alliance, men under Erdogans ledelse har Tyrkiet i stigende grad vist sig at være i mod-sætning til sine allierede. Dette konfliktfyldte forhold er yderligere kompliceret af den amerikanske støtte til kurderne i Syrien, såvel som Donald Trumps seneste trusler om at afspore den tyrkiske økonomi.

Mordet på Khashoggi har skiftet balancen i Erdogans favør, og han har lækket de makabre detaljer om drabet for at skubbe Saudi-Arabien og USA op i et hjørne. På dagen for sin tale, hvor han lovede at fremlægge “den nøgne sandhed” om drabet, sendte USA CIA's direktør til Tyrkiet. Det vides ikke, hvilke indrømmelser der blev givet til den tyrkiske præsident, men det er et tegn på hans voksende magt, og på den nervøsitet hvormed vesten nu ser på den saudiske prins. Erdogan krævede også, at den aldrende saudiske konge skulle sætte sin prinse-opkomling tilbage i boksen og udlevere de mordanklagede til de tyrkiske myndigheder. Begge handlinger er diplomatisk ydmygende. En af konsekvenserne af mordet har været, at MbS's meget hypede investeringskonference “Davos in the Desert” floppede. Mange af de højtprofilerede deltagere, såvel som vestlige ministre og forskellige milliardærer ville ikke længere være forbundet med “den moderne prins”. De, der mødte op, skjulte deres navneskilte for journalister. Som bagtæppe til begivenhederne ligger den svækkede saudiske økonomi (konferencen var et forsøg på at tiltrække tiltrængte vestlige investeringer), undertrykkelsen af enhver kritik, selv i dens mildeste form, såvel som den dybe, dybe frygt for, at revolutionens ild udløst i 2011 aldrig helt blev slukket.

ONE WORLD AGAINST RACISM

Efter de internationale antiracistiske konferencer i Athen og London i oktober, tegner der sig nu konturerne af et internationalt antiracistisk og antifascistisk netværk.

Af Rina Krøyer, Frank Rasmussen og Lene Junker

Racismefri By - Odense for Mangfoldighed deltog i konferencen i London, organiseret af Stand Up To Racism, der samlede 1400 mennesker - de fleste fra UK: Stand Up To Racism, Unite Against Fascism, Labour, The Green Party og en del faglige organisationer. Desuden var der var folk fra Canada, Grækenland, Tyskland, Frankrig, Ungarn, Brasilien, Polen og Catalonien. Hvert land har sine egne vilkår og udgangspunkt for kampen mod racisme og fascisme. Men der er forbavsende mange fælles problemer. Først og fremmest, at racisme og diskrimination er blevet “det nye normale” - altså dybt forankret i midterpartierne, som har haft regeringsmagten. Det viser sig også på den måde, at hele EU er rykket til højre og stort set har overtaget Trumps politik. Ligeså med Latinamerika. Det har samtidig givet den radikale højrefløj, fascister og nazister bedre vand at svømme i, hvilket betyder, at de fører sig frem med langt større selvtillid. På den anden side er også mange eksempler på samling, enhed og solidaritet mellem ALLE dem, som er truet af eller er imod højredrejningen. Sidste eksempel er UNTEILBAR demonstrationen i Berlin den 13. oktober, som samlede næsten en kvart million mennesker. På samme måde har græske antifascister i 3 år ført retssag mod Gylden Daggy. De forventer at vinde. Alle talte for en international aktions- og demonstrationsdag den 16. marts 2019 - tæt på FN's dag mod racisme og diskrimination, der understreger nødvendigheden af en international organisering for at matche højrefløjens stadig stærkere internationale sammenhold. Vi opfordrer alle antiracistiske netværk og grupper i Danmark til at gå med 16. marts 2019. Fællesinitiativet mod racisme og diskrimination vil på sit koordineringsmøde den 2. december bestemme, hvordan vi kan indgå i det internationale netværk.

Den tabte revolution

Politi og arbejdere i kamp. Fotos: Arbejderbevægelsens Arkiv.

I anledning af 100-året for Den tyske Revolution genoptrykker Socialistisk Arbejderavis her en artikel fra 1996, om hvordan soldater og arbejdere stoppede den største krig verden havde set, og forsøgte at skabe en bedre verden.

Af Kevin Ovenden

Den tyske revolution endte med nederlag. En sejr kunne have ændret det 20. århundredes forløb. Den tyske revolution i 1918 der stoppede den Første Verdenskrig og ophævede det tyske monarki, er i dag overset af både historikere og skolelærere.

Men Tyskland oplevede 5 år mellem 1918 og 1923 med håb og kamp.

Historien viser, hvordan al den bitterhed, som millioner af mennesker følte ved 1. verdenskrigs fattigdom, blodbad og profitjagt, spontant brød ud i en demokratisk masseopstand i november 1918. Arbejder- og soldaterråd sprang op over hele landet. Et øjensvidne beskriver hvordan "revolutionen inden for en uge var brudt ud over hele Tyskland. Der blev afholdt demonstrationer og arbejdermøder. Røde flag smældede, røde bånd blev fremvist i knaphullerne og ansigterne lo. Det var, som om de tågede regnfulde novemberdage var blevet forvandlet til forår."

Arbejder- og soldaterråd

Da 20.000 matroser og havnearbejdere i den nordtyske havneby Kiel demonstrerede til støtte for anholdte mytterister den 4. november 1918, havde de ingen idé om de vældige begivenheder, de udløste.

Inden for de næste fire dage var byerne Hannover, Magdeburg, Frankfurt, Braunschweig, Oldenburg og andre i hænderne på arbejder- og soldaterrådene. Der havde næsten ikke været nogen modstand.

Hovedstaden Berlin overgav sig den 9. november ved en opstand uden blodudgydelse. Den tyske kejser Wilhelm, hvis Hohenzoller-dynasti havde regeret i århundreder, flygtede til Holland.

Den militære overkommando, som blot en måned forud havde været sikker på sejr i den Første Verdenskrig, tilkaldte den ene efter den anden af "loyale enheder" for

at undertrykke revolutionen, men massen af hærens menige deserterede og tog deres våben med. Mindre end fem dage efter mytteriet i Kiel, havde den tyske kapitalistklasse ikke noget undertrykkelsesinstrument at anvende.

Hvilken vej?

Det centrale spørgsmål blev hurtigt: Ville arbejderrådene, sammensat af direkte valgte arbejdere og soldater begynde at regere samfundet, eller ville det gamle falske demokrati i form af rigsdag – og arbejdsgiverne – igen overtage samfundet?

Næsten alle tyske arbejdere støttede enten det Socialdemokratiske Parti (SPD) eller de Uafhængige Socialdemokrater. SPD havde mere end en million medlemmer og et uhyre netværk af fagforenings- og lokale organisationer. Det var verdens største arbejderparti.

Men på trods af dets marxistiske sprogbrug kapitulerede det til det nationalistiske hysteri i august 1914, da krigen startede, og støttede den herskende klasse i Tyskland. Revolten i 1918 skræmte partiets ledere fra vid og sans. SPD gjorde alt, hvad det kunne for at halshugge revolutionen ved at presse kejseren til at abdicere frivilligt til fordel for nogle andre medlemmer af kongehuset. SPD-lederen Friedrich Ebert bønfalet regeringen under ledelse af prins Max: "Hvis kejseren ikke træder tilbage, er en revolution uundgåelig. Jeg ønsker den ikke. Jeg hader den som arvesynden."

Få dage senere satte landets herskere Ebert til magten i forsøg på at svække revolten. Men det var ikke nok til at formilde mængderne af demonstrerende arbejdere. Da SPD-lederen Philip Scheidemann talte til arbejderne fra en balkon på Rigsdagsbygningen, løb ordene "Leve den tyske republik" af med ham, og fjernede dermed i realiteten kejserdømmet.

Historien om den tyske revolution viser, hvordan SPD ikke ønskede at ændre samfundet grundlæggende, men at partiet vidste, det blev nødt til at tilpasse sig revolutionens sprog for at være på bølgelængde med massen af arbejdere. Men den yderligtgående snak havde kun et formål: at stoppe revolutionen ved at svække arbejderrådene og afstive de herskendes rigsdag.

De to socialdemokratier

De Uafhængige Socialdemokrater var splittet ud fra SPD i 1917 på spørgsmålet om holdningen til krigen. Partiet var til venstre for SPD, men som Chris Harman skriver, "det var på ingen måde et revolutionært parti. Der var den samme bredde i holdninger, som havde været inden for SPD. Nogle var for revolution, andre for reformer, og foretrak for det meste at tale revolutionært og opføre sig reformistisk."

Det uafhængige Socialdemokrati voksede med rivende fart fra november 1918 og frem. Partiet udtalte sig ofte til venstre for SPD, men flertallet af partiets ledere var vilde med at være med SPD i regering. På fløjen yderst til venstre for de Uafhængige stod den store revolutionære socialist Rosa Luxemburg. Hun var i 1915 blevet fængslet for sin agitation imod krigen. Hun stod for en arbejderrevolution som den, der havde fundet sted i Rusland i oktober 1917. Men hendes få tusinde tilhængere var knapt nok organiserede og havde været begravet i SPD i årevis.

Luxemburg og hendes meningsfæller grundlagde først det revolutionære Tysklands Kommunistiske Parti i december 1918 – efter at arbejderrådene allerede var blevet dannet. Partiet var ikke stærkt nok til at modstå SPD's fulde kraft, da den blev rettet imod det.

Millioner af organiserede arbejdere og de millioner, der under revolutionen for første gang var gået i aktion, så stadig hen til SPD og de Uafhængige Socialdemokrater som deres ledere, da revolutionen rullede. SPD-lederne var desperate efter at genoprette parlamentet og de herskendes system, og indledte en massiv offensiv mod det unge kommunistparti. De vidste, hvad der var på spil og var parate til at slå ihjel.

SPD-ledernes dødelige list

Det lykkedes SPD-lederne at provokere det uerfarne unge kommunistparti ud i en for tidlig konfrontation i januar 1919 trods Rosa Luxemburgs advarsler. Den uigennemtænkte opstand slog fejl og gav derfor SPD-regeringen anledning til at indlede en massiv heksejagt mod de revolutionære og mobilisere højrefløjsmorderbanderne – frikorpsene – imod dem. SPD's avis opheidsede til vold mod

Luxemburg og Karl Liebknecht, en anden leder af det unge kommunistparti. To dage senere blev Rosa Luxemburg og Karl Liebknecht arresteret og myrdet.

De næste fire år så gentagne politiske og økonomiske kriser. Det nybagte kommunistparti havde en svær opgave. Og partiets umodenhed førte flere katastrofale fejltagelser.

De svære valg

Ved hver etape i den fem års revolutionære kamp blev arbejderne ustandseligt stillet overfor spørgsmålet reform eller revolution, de herskendes parlament eller arbejderne råd. De Uafhængige Socialdemokrater forsøgte at skræve over dette spørgsmål og undgå at vælge side. Men begivenhederne umuliggjorde et sådant standpunkt, og partiet blev splittet.

Desværre var kommunistpartiet aldrig stærkt nok til at gennemføre perspektivet om revolution. Partiet rystede aldrig den svagthed af sig, som fulgte af dets meget sene ankomst på den politiske scene.

At partiet var ungt betød, at det manglende en erfaren og stabil ledelse, og at det havde begrænset fodfæste i arbejderklassen.

Og fordi forholdene var i en knivskarp balance, var det alene selvtillid og klarsyn, som kunne have gjort mulighederne for revolution til virkelighed.

Og der var virkelige muligheder for sejr. Faktisk kom kommunistpartiet i 1923 meget tæt på at gribe magten, da millioner blev desillusionerede over SPD-regeringen.

Lær af historien

Konklusionen på den tyske revolutions historie er ikke at dømme revolutionen til nederlag på forhånd. Når man læser den, må man hele tiden udbryde "Hvis bare de havde...". Den fejlslagne tyske revolution efterlod den russiske revolution isoleret og åbnede vejen for Hitlers og nazisternes vækst.

Det er derfor, at den tyske revolutions historie er pligtlæsning for enhver, der ønsker at sikre, at socialister afgør udfaldet af fremtidens revolutionære opstande, i stedet for at sidde et par år efter og sukke: "Hvis bare ....".

To år med Trump har mobiliseret millioner til modstand

Resumé af “Socialist Politics in the Trump Era”, Socialist Worker, 17. oktober 2018.

Af Danny Katch

Enhver, der har deltaget i en demonstration mod Trumps forfærdelige politik, fornemmer, at millioner af mennesker i USA er vågnet op til at forstå betydningen af solidaritet. Der er opstået en intuitiv fornemmelse af, at hvis vi lader Trump og højrefløjen angribe nogen af os - børn, der ved grænsen tvangs fjernes fra deres forældre, eller ofre for seksuelle overgreb, der bliver hånet - så vil vi reelt alle blive angrebet.

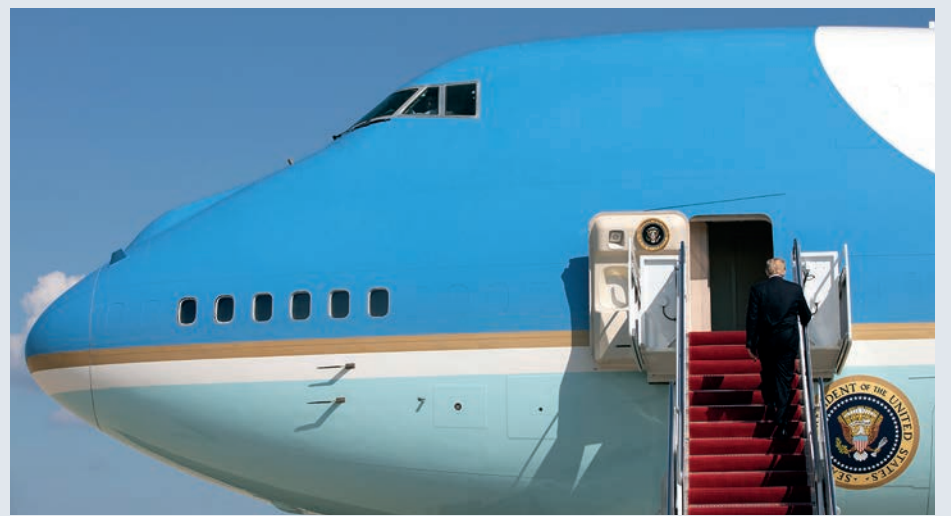
I løbet af de knap to år Trump har hersket, er det blevet meget klarere, hvad vi, der går imod højre-politikken, står for. Trump deler vandene som ingen tidligere

har gjort det.

I USA er der sket en klar polarisering: Trump-støtterne går til højre - alle andre til venstre.

Glem ikke den første kvindemarch i januar 2017, lufthavnsprotesterne mod muslim-forbuddet, anti-racistiske demonstrationer i solidaritet med Charlottesville, lærerstrejker, skoleprotester mod skoleskyderier og våbenloven, og protesterne mod at migrantbørn og forældre blev adskilt.

USA har 328 millioner indbyggere. Ikke desto mindre omfatter Trump-modstanden omkring 20% af befolkningen. Allerede inden præsidentvalget i 2016 blev der afholdt primær-valg imellem de forskellige kandidater i begge partier. Der var stort set lige så mange millioner, som stemte på Bernie Sanders, som der stemte på Donald Trump.

Trump blev præsident selvom han fik færre stemmer en Clinton. Trods anklager om seksuelle overgreb valgte senatet ikke desto mindre Brett Kavanaugh som højesteretsdommer. Her har Trump flertal, bl.a fordi alle stater, store som små, har lige mange senatorer. Det demokratiske underskud i USA er til at få øje på.

Indenfor det Demokratiske Parti har ledelsen skyndt sig at lægge afstand til Bernie Sanders. På det sidste har han ført kampagne til fordel for at hæve mindstelønnen i USA, og herved fået kontakt til de millioner og atter millioner, som er tvunget til at leve for en løn man ikke kan leve af. Lønningerne i USA er reelt ikke steget de sidste 40 år - kun priserne.

Desværre er der en asymmetri i USA mellem højre og venstre: højrefløjen sidder på regeringsmagten, mens venstrefløjen stort set ikke har nogen magt, idet

det Demokratiske Partis ledelse gør hvad det kan, for at udelukke Bernie Sanders og venstrefløjen.

De sidste to år har også betydet, at den organiserede venstrefløj er vokset. Især DSA (Democratic Socialists of America). Socialismen er igen på dagsordenen - også blandt demokratiske kandidater.

Den nye socialistiske bevægelse både i og udenfor DSA har til opgave at skabe en bevægelse, som kan stoppe Trump.

Vi har lært af de sidste to år, at vi kun kan overleve Trumps æra, ved at være en del af denne bevægelse.

Bearbejdet af Jens Riis Bojesen og Lene Junker. Læs hele artiklen på socialist-worker.org

”Grøn” kapitalisme – kun grøn, når der kan tjenes penge

Af Jens Riis Bojesen

Den store opbakning i hele verden til kravet om grøn omstilling og mindre CO2-udledning lægger et betydeligt pres på magthavere og ledende politikere overalt til at foretage en grøn omstilling - med præsident Trump som den mest bemærkelsesværdige undtagelse. Det har bevirket, at statsmagterne især i Kina og i EU har investeret ganske meget i grøn omstilling.

De store statslige investeringer i grønne teknologier har frembragt nye subventionerede markeder, hvor kapitalen har fået foræret nye forretningsmuligheder: Solceller og vindkraft er det, der falder mest i øjnene.

Hele denne udvikling har i de senere år givet en eksplosion i tiltroen til “grøn kapitalisme”, men forhåbningerne hertil er imidlertid forbundet med meget alvorlige illusioner.

De gør det kun, hvis de kan lugte penge

Hovedparten af verdens vigtigste kapitalistiske firmaer befinder sig inden for den sorte og svinende økonomi - og denne lukrative forretning vil de ikke vinke farvel til. De vil meget hellere fortsætte “business as usual”, og så i stedet forsøge at smutte uden om CO2-problemet med “smarte fix”: Således er de nyliberale begejstrede for køb og salg af CO2-kvoter.

Hertil kommer, at kapitalister kun investerer i grøn teknologi, hvis de kan lugte penge i det. Hidtil har det stort set været statslige investeringer og lovkrav, som har skabt muligheden for at tjene penge herpå.

Alle de områder, hvor staterne ikke har støttet en grøn omstilling, er derfor stort set blevet forsømt af kapitalisterne.

Den grønne forbruger

Der er mange illusioner om effekten af at rejse mindre med fly, cykle i stedet for at køre bil, spise mere vegetarisk, foretage færre køb-og-smid-væk køb, sortere affaldet osv. Der er altså mange forhåbninger til, hvad grønne forbrugere kan udrette. Alt dette er udmærkede initiativer på det individuelle plan, men det er “peanuts” i forhold til, hvad der er brug for.

Det skyldes, at hele vores samfunds måde at fungere på er så vævet ind i brugen af fossil energi til stort set alt, at grønne forbrugere ved at efterspørge klimavenlige produkter kun på begrænsede områder vil kunne påvirke markedet.

Der er knyttet kolossale kapitalistiske interesser til brugen af fossil energi - interesser, som statsmagterne i vidt omfang bakker op om: Olieindustri, bilindustri, våbenindustri, kemisk industri, byggeri, landbrug osv. - og bankerne som den finansielle overbygning hertil.

Den “grønne” kapitalisme kan afstedkomme forfærdelige ulykker

Grøn kapitalisme er en del af kapitalismen og er dermed direkte skadelig. Multinationale selskaber vil hellere end gerne tjene milliarder på fremstilling af biodiesel ud fra palmeolie. Det betyder ødelæggelse af de tropiske regnskove.

Elbiler nyder for tiden meget høj status, idet der er knyttet en betydelig prestige til at føre sig frem med en så tilsyneladende markant grøn profil. Realiteten er imidlertid, at der indgår store mængder fossil energi ved fremstillingen af elbiler: til stålet, kunststofferne, sædernes polstring og betræk, dæk og lak. Og de lægger beslag på mange af

jordens ressourcer - som ved bilens endeligt ikke bliver genbrugt på en tilfredsstillende måde, men ender som uacceptabel forurening.

I stedet for køb-og-smid-væk elbiler med et meget højt ressourceforbrug af både fossil energi og råstoffer ved fremstillingen, er der derfor brug for en radikal ændring af transporten til langt færre køretøjer, hvor disse på en helt anden måde end i dag er konstrueret til at være klimaa- og ressourcevenlige og blive genbrugt tæt på 100% ved slutningen af deres livscyklus.

Rovdriften på jordens ressourcer er fuldstændigt uacceptabel. Man frygter, at mange sjældne metaller - som er meget vigtige - vil være opbrugt inden for få årtier, og mange andre ressourcer vil også blive opbrugt (eller blive meget dyrere at udvinde) inden for kun ca. 100 år.

Befolkningsflertallet skal styre produktionen - ikke banker og bosser!

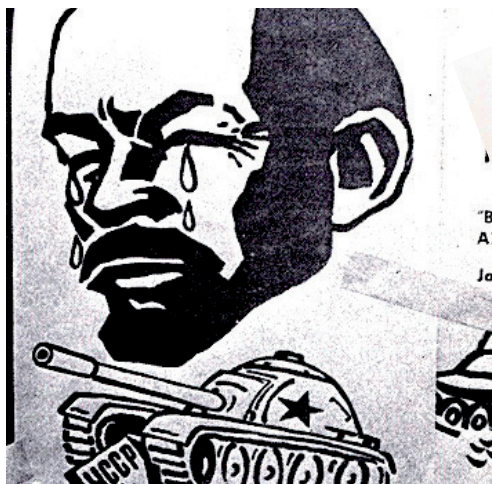
Markedet, grønne forbrugere og kapitalismen vil ikke af sig selv være i stand til at styre en grøn omstilling ind på en radikalt ændret kurs.

Det kræver et fuldstændigt brud med kapitalismen, som betyder, at i stedet for at producere udelukkende efter snævre profitmotiver, begynder på at opfylde menneskelige behov. Det gør vi ved at sikre, at det globale befolkningsflertal, der anser klimaforandringerne som en af de største trusler, kommer til at bestemme hvad, hvordan og hvor meget der skal produceres, i stedet for en lille privilegeret elite af verdens, bosser, banker og regeringschefer.

TEMA

1968: ÅRET DER FORANDREDE ALTING

FOTO, TV: Dea Trier Mørch plakat
I midten: Lenin græder - sovjetisk kamp-
vogn kører hen over Tjekkoslavakiet
TH: "Kampen fortsætter"

Tet-offensiven i Vietnam. Mordet på Martin Luther King. Maj i Frankrig. Foråret i Prag. Knyttede Black Power-næver ved de Olympiske Lege i Mexico City. Kaos uden for dørene til det Demokratiske Partis kongres i Chicago. March for borgerrettigheder i Nordirland.

Af Alan Maass

At benævne året 1968 er at påkalde billeder af mange verdens-rystende begivenheder. Og det er venstrefløjens opgave i dag at huske det revolutionære år 1968 og de erfaringer, det rummer.

Der er mange: Selv de tilsyneladende stærkeste regimer kan rystes af opstand fra neden; politisk forandring er smitsom og kan finde sted med lynets hastighed; frihedens ånd kan feje hen over verden, fra de fattigste og mest underkuede lande til de rigeste og mest magtfulde.

Mainstream-fremstillinger af 1968 er anderledes. De fortæller typisk om kun nogle af de medvirkende – gerne for at udbrede en karikatur af forkælede studerende, der hidsede sig op på grundlag af naive idealer, som de ikke for alvor forstod og senere lod bag sig.

Det er et falsk billede på utallige måder, men smædekampagnen lever videre. Mange har måske oplevet at få deres engagement i politisk aktivisme affærdiget som en "tilbagevendende til 60'erne". Her er en ironi på spil: Den lille, radikale kerne, der var til stede ved begyndelsen af 1960'ernes større kampe, blev ofte beskyldt for at ville "genleve 1930'erne."

Men de kampe, der nåede et vendepunkt i 1968, var en omfattende udfordring af et samfund af herskere og beherskede. De standsede en krig og ændrede den imperiale magtbalance; de rystede regeringer og politiske systemer helt ind til marven; de rev det tynde propagandasløv væk, der skulle retfærdiggøre autoritarisme – i øst og i vest.

Det tog en enorm kraftanstrengelse for verdens herskende klasser at modstå den bølge, der toppede i 1968, samt at vende den med et yderst koordineret konservativt tilbageslag.

1968 gjorde virkelig en forskel

Men selv med årene med neoliberalisme og undertrykkelse, der fulgte, ville vores samfund være uigenkendelige uden det, der er blevet stående fra højdepunkterne i 1960'ernes og 1970'ernes sociale bevægelser.

I USA fordømte de apartheid i sydstatene og udfordrede racisme og fattigdom i de nordlige byer, hvilket ledte til en ekspansion af statssponsorerede programmer og initiativer, der kom alle arbejdere til gode. Nye muligheder for beskæftigelse og uddannelse blev åbnet, og de ideologiske forvandlinger opnået af kvinders og LGBT-personers frigørelsesbevægelser former vores samfund i dag.

Med et 50-års jubilæum, der finder sted i den rådne Trump-æra, er det så meget mere vigtigt at tage inspiration fra 1968's eksempler på de magtige, der styrtede – og på almindelige mennesker, der forandrede verden.

Et verdensomspændende opbrud fra stivnede samfund

Den nye generation af revolutionære, der blev voksne i 1968, voksede op i en tid, der var alt andet end revolutionær.

Overvej 1968 i lyset af resultater fra en undersøgelse lavet et årti før: Blandt mandlige universitetsstuderende, kunne 40 % ikke komme på én eneste måde, hvorpå de ønskede at være anderledes end deres fædre, mens 46 ud af 50 andetårstuderende kvinder forventede at færdiggøre deres studier, blive gift og opfostre en familie i forstæderne.

Grundlaget for denne konservative æra var en lang periode med relativt stabil økonomisk vækst, der fulgte i kølvandet på 2.

verdenskrig. Arbejdernes levestandard forhøjedes som aldrig før eller siden. Perioden lod på overfladen til at tegne afslutningen på de klassekonflikter, som havde defineret depressionen i 1930'erne.

I den amerikanske arbejderbevægelse som i andre lande var det accepteret, at arbejderes interesser var på linje med virksomheders i at skabe et velstående samfund for alle. Selv blandt de på venstrefløj, der var frastødte af kapitalismens ulighed og undertrykkelse, var det almindeligt accepteret, at klassekampen hørte fortiden til.

International politik var domineret af den kolde krig. Med undtagelse af få revolutionære socialister stillede alle dele af det politiske spektrum sig på linje med enten Washington eller Moskva.

Dette medvirkede til den politiske konservatisme. Over for protester kunne vestens ideologer pege på tyranniet i det stalinistiske Sovjet og på østblokken som det uundgåelige resultat af ethvert forsøg på at forandre samfundet – mens de herskende eliter i øst retfærdiggjorde et system, der slog al politisk meningsforskell ned, som en nødvendighed mod fjenderne i vest.

Politisk lyn-uddannelse

Men der var andre dynamikker på arbejde under den tilsyneladende rolige overflade. Der var indre modsigelser i et politisk system, der prædikede demokrati og frihed, men praktiserede autoritarisme ved den mindste provokation. USA var verdens største og mægtigste demokrati – med mindre man var, eller nogensinde havde været tiltrukket af socialistiske idealer eller tilfældigvis var sort og bosat i Jim Crow-syden.

En ny generation var under politisk lyn-uddannelse. Borgerrettighedsbevægelsen i sydstatene blev den sociale kamp, der skulle forme alle andre i USA – og, på mange måder, jorden rundt.

Borgerrettighedsbevægelsen optrænede en kerne af aktivister, der brugte deres erfaringer i den nye studenterbevægelse.

Kapitalismens behov i efterkrigstiden forandrede universiteterne fra et sted for skoling af den herskende klasse til en meget bredere social institution.

Dette ændrede også de studerendes rolle i samfundet. Ikke længere skæbnebestemte til at herske begyndte studerende at tvivle på et system, der påstod at værdsætte viden og individets udtryk, men lod til at være gearet til at sprøjte rækker af tro konforme kopier ud for at dække systemets behov.

Den vigtigste arv fra 1968 er, hvordan verden ser ud, når almindelige mennesker skridter til handling for at ændre den.

Det involverer en periode med politisering, der kun kan afklares med løbende politisk diskussion. Som den amerikanske socialist og 60'er-aktivist, Hal Draper, forklarer:

"Den første bevægende kraft i alle radikale bevægelser har altid været folkets elementære modvilje mod de ondt, der kan mærkes i status quo... Men enhver social bevægelse, der er noget værd, må som det næste gøre noget mere – eller løbe ud i sandet."

Hvis den 'elementære modvilje' af den ene eller anden slags er lokomotivet, må folkene på toget tilegne sig et par idéer mere, før lokomotivet kan køre nogen steder... Pointen er, at lokomotivet er nødvendigt, for at toget kan køre, men ikke tilstrækkeligt for at kunne rejse med jernbane - der skal mere til, nemlig også skinner, skiftespor, køreplaner mv.; og således er moralsk entusiasme en nødvendig, men ikke tilstrækkelig basis for revolutionær politik."

Arven fra en yderst vigtig tid

På en massemålestok overlevede de radikale og revolutionære konklusioner draget af millioner måske ikke nederlagene i årene efter '68. Men for hver vendekåbe, der skaber overskrifter ved at vrænge ad 1960'erne, er der mange flere, der husker en yderst vigtig tid.

Oversat og forkortet fra *Socialist Worker* af Anna Wolf og Jens Riis Bojesen

Her står ISU

Krisen

Ingen tror længere på, at den økonomiske verdenskrise snart er overstået. Det har sat en ny og langt mere alvorlig dagsorden både for magthaverne og for alle os andre.

Magthaverne – ”de 1%” – slås indbyrdes. De kæmper for deres magt og privilegier.

Danske kapitalisters svar er at få danske arbejdere til at betale for krisen med lønnedgang og angreb på velfærd og solidaritet. Europæiske kapitalisters svar er at få europæiske arbejdere til at betale. Amerikanske ... OSV.

Det virker bare ikke. Den enkelte virksomhed – eller den enkelte stat – får måske en kortvarig fordel. Men når alle skærer ned, bliver konkurrencen bare endnu hårdere.

Krisen er blevet en systemkrise – og dermed en politisk krise.

Modstand

Selv om deres ”krise-medicin” ikke virker, så rammer den hårdt for os andre. Verden over angriber magthaverne uddannelse, løn- og arbejdsforhold, pensioner osv. – samtidig med at arbejdsløsheden vokser. Det sker, uanset om der er borgerlige eller socialdemokratiske politikere på taburetterne.

Den samme krise, der nogle steder får folk til at dukke nakken, får andre steder millioner til at protestere, demonstrere eller strejke.

Socialister gør en forskel

Valget i 2011 lærte os, at forandringen ikke kommer fra en ”rød” regering. Den har, ligesom de fleste faglige ledere, accepteret kapitalismens nedskærings-logik. Håbet om forandring kommer fra de arabiske revolutioner og masseprotesterne verden over.

Socialister er aktive i bevægelserne, fordi flere skal være aktive, men også for at give dem retning.

Når nogen siger, at vi først og fremmest skal forhandle med magthaverne, siger vi, at vi skal starte med at opbygge modstanden fra neden.

Når nogen siger, at bevægelsen mest handler om enkeltspørgsmål, så siger vi, at modstanden mod krig, global opvarmning, racisme og undertrykkelse hænger sammen.

Flere organiserede socialister betyder, at vi kan gøre bevægelserne stærkere.

Socialisme eller barbari

Den økonomiske krise er en systemkrise. Den betyder bl.a., at ingen griber ind over for klimakrisen, der truer liv og velfærd for milliarder af mennesker.

Under krisen spredtes racismens gift. Og krisen gør risikoen større for, at krigene i Irak, Afghanistan og Libyen blot er forvarslar om endnu flere – og større – krige. Som det skete efter krisen i 30’erne.

Vi står ved en historisk korsvej: Vi kan lade kapitalismen fortsætte og opleve et barbarisk rædsels-scenarie for os selv og vore efterkommere.

Eller vi kan følge inspirationen fra de arabiske revolutioner og masseprotesterne verden over. Vi kan sige nej til at betale for krisen og begynde at bygge modstand fra neden.

Masseprotester betyder, at millioner vil begynde at diskutere, hvad alternativet er til deres fallerede system. Internationale Socialister/ISU mener, at verden er rig nok til, at alle kan få nok, hvis arbejdere, studerende og pensionister overtog samfundet. Hvis vi demokratisk og kollektivt besluttede, hvad der skal produceres og hvordan, kunne vi skabe en verden for alles behov og ikke kun elitens.

Vi kalder det socialisme – og vi synes det er værd at slås for.

Vil du være med? Vi har brug for dig, og du har brug for os, hvis vi skal skabe en anden verden!

Modstand.org

Bøger til socialister og anti-kapitalister

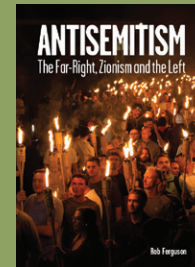
International Socialism 160

Teoretisk tidsskrift for det britiske Socialist Workers Party. Kan læses online på isj.org.uk Pris: 60 kr.

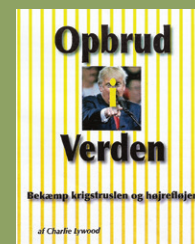
Det Kommunistiske Partis Manifest

Af Karl Marx og Friedrich Engels med introduktion af John Molyneux Pris: 50 kr.

Antisemitism - The Far Right, Zionism and the Left

Af Rob Ferguson Pris: 30 kr.

Opbrud i Verden - bekæmp krigstruslen og højrefløjen

Af Charlie Lywood Pris: 15 kr.

Støt Socialistisk Arbejderavis

Socialistisk Arbejderavis er en lille, men vigtig stemme i et landskab af systembevarende medier. Med avisen forsøger vi at skabe sammenhæng og mening i en verden i krise, opbrud og højredrejning ud fra et antikapitalistisk og socialistisk synspunkt.

Samtidig sætter vi fokus på alle dem, som tager kampen op mod systemets racisme, krige, klimakrise og fattigdom og på at bygge solidaritet mellem kampene. Ingen kan jo vinde alene.

Socialistisk Arbejderavis er en trykt avis, som man kan abonnere på, købe på gaden, på møder og demonstrationer. Man kan også læse avisen online og om kort tid på en ny hjemmeside. Endelig kan man følge avisens side på Facebook. Selvom Socialistisk Arbejderavis laves af frivillige aktivister, så har vi udgifter til trykning og forsendelse.

Derfor opfordrer vi dig til at støtte økonomisk med det du kan. Vi har allerede samlet 10.000 kr. ind og mangler ”kun” de sidste 5000 kr. for 2018, så alle bidrag tæller. Tænk på os inden der går jul i dine penge.

Betal via mobilepay: 51724786 - skriv ’Indsamling 2018’. Betal via netbank: 5342-0357669 - skriv ’Indsamling 2018’. Eller giv et kontant beløb til personer, du kender, der sælger Socialistisk Arbejderavis.

IS og IS/U holder Landsmøde

Vi holder Landsmøde midt i en verden i opbrud, hvor højrekræfterne truer os alle. Samtidig kolliderer de gamle magtpartier i EU og i resten af verden. Fortællerne for kapitalisme har ingen svar, mens den globale, menneskeskabte opvarmning truer vores klima og vores livsgrundlag. Der er brug for socialistiske svar, som kan ændre kaos til fornuft, kollaps til genopbygning, fascisme til humanisme og som kan forene os for at vælte et system, som ikke længere har svar på noget som helst, men som tværtimod fremstår mere og mere korrupt. Landsmødet vil diskutere tre overordnede politiske spørgsmål: Hvordan kan socialister fremme anti-kapitalisme? Hvorfor skal vi, og hvordan kan vi bygge en bred og stærk anti-racistisk og anti-fascistisk bevægelse i Danmark? Hvorfor har arbejderklassen en central rolle i at forandre samfundet?

Derefter holder vi generalforsamling i IS/ISU. Så kom med, hvis du vil have et bedre indblik i organisationen bag Socialistisk Arbejderavis. Alle læsere af Socialistisk Arbejderavis opfordres til at deltage. Lørdag d. 2. februar 2019 kl. 12-19. Christianshavns Beboerhus, Nisten. Tilmelding til isu@socialister.dk

@Det er her det sker

Møderne er åbne for alle interesserede. Se de seneste opdateringer på socialister.dk/moeder

København

Vi mødes hver torsdag kl. 19.00 i Store Bjørn på Christianshavns Beboerhus, Dronningensgade 34. For mere info kontakt ISU på 20 34 35 13.

29/11: Socialisme for begyndere: Bevægelsen har brug for politik

6/12: Hvorfor sker finansskandalerne?

13/12: Juleafslutning

3/1: Socialisme for begyndere: Arbejderklassens befrielse er arbejderklassens eget værk: massestrejken

10/1: Hvad er EU,

17/1: Socialisme for begyndere: Fra massekamp til dobbeltmagt.

Internationale Socialister/ISU: facebook.com/groups/intsoc/

Socialistisk Arbejderavis: facebook.com/SocialistiskArbejderAvis

Odense

Mødes hver tirsdag kl. 19.00 i Ungdomshuset, Nørregade 60. Kontakt Jens, 2426 8023 for mere info.

27/11: Film

30/11: Indsamlingsfest kl. 17 i Ungdomshuset

4/12: Den tyske Revolution

11/12: 10 år efter finanskrisen

18/12: Almindelige menneskers historie: Bystaten

8/1: Grøn kapitalisme?

Århus

Møder holdes med mindre andet er oplyst hver 2. torsdag kl. 19.30 i lokale 2.2 på Studenterhus Aarhus, Nordre Ringgade 3, 8000 Aarhus C. Kommende møder: 6/12, 20/12, 3/1, 17/1 og 31/1.

Derfor går finansverdenens nålestribe amok i kriminelle aktiviteter

Foto: www.seniorliving.com

Af Charlie Lywood og Jens Riis Bojsen

Først var der Danske Banks hvidvasknings-skandale, hvor banken hjalp forbrydere og magthavere i Østeuropa med at vaske disses sorte penge hvide i Europas største hæler-skandale.

Og kort tid efter fik vi "Århundredets kup", hvor et større antal banker har snydt en række europæiske lande for tilsammen 410 mia. kr. Det er sket igennem snyd med udbytteskat. Forbrydelse i denne kolossal størrelsesorden er ganske enkelt ikke set tidligere. Hvad sker der?

Det gik ad helvede til for en række meget store banker

Socialistisk Arbejderavis mener, at det i høj grad skal ses som et resultat af finanskrisen, der brød ud for 10 år siden:

Danske Bank tabte i årene 2008 - 2013 "en bagatel" af 92 mia. kr.. Det var næsten halvdelen af de danske bankers samlede tab på 200 mia. kr. under finanskrisen. Derfor kan det næppe undre, at banken har været særdeles sulten efter at tjene penge - mange penge og hurtige penge - og de kunne derfor ikke modstå fristelsen i at deltage i hvidvaskningen af vældige beløb.

Finanskrisen og de følgende 10 år kostede ligeledes andre af de meget store deltagere i "Århundredets kup" meget dyrt: Deutsche Bank, JP Morgan, Commerzbank, Morgan Stanley, Merrill Lynch og Barclays Bank. Alle de her nævnte (bortset fra Deutsche Bank) blev reddet fra konkurs af deres respektive stater. Siden finanskrisen har Deutsche Bank - en af verdens vigtigste - skrantet uafbrudt pga. de spekulationsforretninger, den havde begivet sig ud i, og det er gået meget

tilbage for banken. Derfor er det nærliggende at tro, at alle disse banker, der har lidt så store tab, har været desperate efter at få penge ind på kontoen.

Men ikke alle banker i "Århundredets kup" var ved at gå konkurs under krisen. Og alligevel deltog de i forbrydelsen. Hvorfor?

Kasino-økonomiens betydning for kapitalismen i dag

Den finansielle sektor er en uadskillelig del af den samlede kapitalisme. Det almindelige erhvervsliv kan ganske enkelt ikke undvære bankerne, når det har brug for at optage erhvervslån.

Problemet for bankerne er, at det almindelige erhvervsliv, som helhed, siden krisen i 1973 har tjent for få penge. Årsagen var de faldende profitter, der gjorde, at investeringer i den reelle produktion (nye maskiner og produktionsanlæg eksempelvis) blev mere og mere urentabel.

Det bevirkede - som en gennemgående tendens - at en stadigt mindre del af overskuddet blev investeret i almindelig produktion og virksomhed, for her var profitten for lav. For bankerne betød det, at de ikke længere kunne tjene så meget på at låne ud til det almindelige erhvervsliv.

I stedet vandrede en stor del af kapitalen over i spekulationsvirksomhed. På verdensplan steg den globale likviditet (= den fiktive kapital) fra 150 % af verdens BNP i 1990 til 350 % i 2011. I vores ører lyder spekulation som noget meget slemt. Men set fra den samlede kapitalismes side ser det meget anderledes ud.

I årtierne efter 1973 ville det have sendt verden ind i en dyb depression, hvis ikke den finansielle sektor havde "pumpet" kapitalismen med indtil flere opsving:

I 1990'erne opstod således en vældig tiltro til, at der kunne tjenes store penge på IT og internettet. Det blev der spekuleret kraftigt i. Efter år 2000 opstod en boligboble, hvor bankerne lånte store summer ud til boligejere med friværdi, og det fik boligpriserne til at stige. Samtidig solgte bankerne disse boliglån videre som et nyt finansielt produkt, hvor de sikre og mindre sikre udlån blev puttet i den samme "pakke", som den finansielle sektor kunne handle med hinanden.

Man kunne bogstaveligt talt tjene penge ud af den "blå luft" - og det lukrede hele den vestlige verden på.

Marx opererer med begrebet "fiktiv kapital" vs. den kapital, der svarer til fabrikkers, jords og ejendoms virkelige værdi, den reale kapital. Når spekulation driver den fiktive kapital så højt op, at der ikke længere er nogen kobling til den reale, brister boblen meget let: finanskrisen brød ud, da mange af de almindelige mennesker, der under boligboblen var blevet lokket til at optage lån, ikke længere kunne betale disse (jvf. "subprime"-krisen i USA, ikke mindst).

Den grundlæggende krise i kapitalismen er ikke løst

Der var altså for få penge at tjene for bankerne ved at låne ud til det almindelige erhvervsliv. Det har gjort bankerne sultne efter at tjene penge - også dem, der ikke var ved at gå konkurs under finanskrisen og måtte reddes af deres stat. Derfor er de også faldet for fristelsen til at skaffe sig hurtige penge i "Århundredets kup". Og derfor har vi oplevet den ene spekulations-"boble" afløse den anden, senest "dot.com"-krisen i 2001 og finanskrisen i 2008.

Socialistisk Arbejderavis

RETURADRESSE: ISU, Dronningensgade 34, 1420 København K

www.socialister.dk

